

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

1. รูปแบบการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความชุกโรคไข้เลือดออกประชาชนในตำบลไชยสถาน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านตำบลไชยสถานมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป จำนวน 1,512 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ในตำบลไชยสถาน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้แก่ หมู่บ้านความชุกโรคสูง ได้หมู่บ้านต้นโชคหลวง มีอัตราป่วยมากกว่า 50 ต่อแสนประชากร เป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง จำนวน 169 คน และหมู่บ้านความชุกโรคต่ำ ได้บ้านขวม ซึ่งมีอัตราป่วยน้อยกว่า 50 ต่อแสนประชากร เป็นตัวแทนหมู่บ้านที่มีอัตราป่วยต่ำได้แก่ หมู่บ้านโพธิ์มงคล, เชียงขาว, ต้นยางหลวง เป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่ำ จำนวน 132 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 301 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ครัวเรือน ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป อายุ เพศ การศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ข้อมูลการรับรู้และความร่วมมือ

2. แบบบันทึกข้อมูลการสังเกตและสอบถาม ข้อมูลสิ่งแวดล้อมของชุมชนและการปฏิบัติในระดับครัวเรือนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ความร่วมมือของประชาชนกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ความสม่ำเสมอในการดำเนินงานและการประสานงานกันระหว่างภาครัฐกับประชาชน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานและข้อมูลการสำรวจลูกน้ำยุงลาย

4. การหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกจากการสังเกตและสอบถามได้รับการตรวจสอบและแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด 4 ท่านจนมีความตรงตามเนื้อหาและเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา

5. การรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองภายหลังจากได้รับความเห็นชอบเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้โดยศึกษารวบรวมข้อมูลจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเพื่อดูแลแนวโน้มของโรค จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสารภี โรงพยาบาลชุมชนอำเภอสารภี และสถานีอนามัยตำบลไชยสถาน

การสัมภาษณ์ ได้ทำการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในกรณีที่ไม่มีพบผู้ให้ข้อมูลจะมีการติดตาม 2 ครั้งและทำการสำรวจลูกน้ำยุงลายหลังคาเรือนที่มีตัวแทนให้สัมภาษณ์ ภายในบ้านและบริเวณบ้าน ระหว่างเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2544

การสังเกตและสอบถาม ข้อมูลสิ่งแวดล้อมของชุมชนและการปฏิบัติในระดับครัวเรือน ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ความร่วมมือของประชาชนกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ความสม่ำเสมอในการดำเนินงานและการประสานงานกันระหว่างภาครัฐกับประชาชน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานและข้อมูลการสำรวจลูกน้ำยุงลาย

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ปัจจัย การรับรู้การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก โครงสร้างอายุของประชากร การเคลื่อนย้ายของประชากร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Z - test และ t - test

3. วิเคราะห์ผลการสำรวจคุณภาพน้ำยุงลาย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ความถี่ ร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพจากการสังเกตและสอบถาม ในเชิงพรรณนาในเรื่องคุณภาพของปัจจัยสิ่งแวดล้อมของชุมชน การปฏิบัติในระดับครัวเรือน ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ความร่วมมือของประชาชนกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ความสม่ำเสมอในการดำเนินงาน และการประสานงานกันระหว่างภาครัฐกับประชาชน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University